

Europos
Komisija

CASP2021

Koordinuotos gaminių
saugos veiklos

Elektriniai
žaislai

Galutinė
ataskaita

Turinys

Turinys	2
Santrumpų sąrašas	2
Santrauka	3
1 dalis	
1. Veiklos apžvalga	4
1.1 Dalyvaujančios RPI	4
1.2 Gaminių sritis ir bandymo kriterijai	5
1.2.1 Gaminių sritis	5
1.2.2 Bandymo kriterijai	5
2. Gaminių atranka ir bandymas	6
2.1 Gaminių pavyzdžių pasiskirstymas	6
2.2 Bandymo procesas	7
3. Bandymų rezultatai	8
3.1 Bandymų rezultatų ir pagrindinių išvadų apžvalga	8
3.2 Rezultatai pagal bandymo tipą	9
3.3 Rezultatai pagal mažmeninės prekybos kanalą	10
3.4 Bandymų rezultatų išvados	10
4. Rizikos vertinimas ir priemonės	11
4.1 Rizikos vertinimo rezultatai	11
4.2 Taisomosios priemonės, kurių imtasi patikrintų gaminių atžvilgiu	11
5. Išvados ir rekomendacijos	12
5.1 Išvados	12
5.2 Rekomendacijos suinteresuotosioms šalims	13
2 dalis	
1. Kas yra CASP?	14
Vaidmenys ir atsakomybė	14
2. Su konkrečiais gaminiiais susijusios veiklos darbo planas	15
3. Su konkrečiais gaminiiais susijusios veiklos priemonės ir procesai	16

Santrumpų sąrašas

SANTRUMPA	APRAŠAS
„Saugos vartai“	Skubių pranešimų apie pavojingus ne maisto produktus sistema
AEL	Leistinos spinduliuotės ribinė vertė (angl. Accessible Emission Limit)
CASP	Koordinuotos gaminių saugos veiklos (angl. Coordinated Activity on the Safety of Products)
DBGS	Direktyva dėl bendros gaminių saugos (Direktyva 2001/95/EB)
EEE	Europos ekonominė erdvė
EISMEA	Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga
EN	Europos standartas
ES	Europos Sąjunga
EVV	Ekonominės veiklos vykdytojas
LED	Šviesos diodas
PSA	Su konkrečiais gaminiiais susijusi veikla
RAPEX gairės	Sprendimas (ES) 2019/417
REACH reglamentas	Cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų reglamentas (Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006)
RoHS2 direktyva	Pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo direktyva (Direktyva 2011/65/ES)
RPI	Rinkos priežiūros institucija
RVG	Rizikos vertinimo gairės
Teisingumo ir vartotojų reikalų GD	Europos Komisijos teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas
VN	Valstybė (-ės) narė (-ės)
ŽSD	Žaislų saugos direktyva (Direktyva 2009/48/EB)

Santrauka

Veiklos tikslai

Koordinuotų gaminių saugos veiklų (angl. Coordinated Activities on the Safety of Products, toliau – CASP) projektai suteikia visoms Europos Sąjungos (toliau – ES) ir (arba) Europos ekonominės erdvės (toliau – EEE) šalių rinkos priežiūros institucijoms (toliau – RPI) galimybę bendradarbiauti didinant Europos bendrajai rinkai teikiamų gaminių saugą. Ši veikla yra skirta elektriniams žaislams. Gaminių pavyzdžiai buvo paimti ir patikrinti dalyvaujančių RPI atrinktoje Europos laboratorijoje pagal bendrai sutartus kriterijus.

Gaminių sritis

- 1) elektriniai žaislai su diskiniiais elementais / kitais elementais;
- 2) elektriniai važiuojamieji žaislai;
- 3) elektriniai žaislai su lazeriu / kitu šviesos šaltiniu;
- 4) nuotolinio valdymo žaislai.

Pagrindiniai bandymo kriterijai

Į bandymų planą buvo įtraukti šie aspektai:

- Europos standarto (toliau – EN) 62115:2005 + A 12:2015 punktai: elektrinės saugos specifikacijos žaislams, kurių bent viena funkcija priklauso nuo elektros energijos, kai žaislas yra bet koks gaminy, suprojektuotas ir skirtas vien tik arba ne vien tik žaisti vaikams iki 14 metų;
- EN 71-1:2014 + A1:2018 „Žaislų sauga. Mechaninės ir fizikinės savybės“ 5.1 punktas dėl smulkių detalių;
- švino ir kadmio kiekis gaminiuose, patikrintuose taikant Pavojingų medžiagų naudojimo apribojimo direktyvą (Direktyva 2011/65/ES, toliau – RoHS2 direktyva);
- ftalatų kiekis minkštojo plastiko gaminiuose, patikrintuose taikant Cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų reglamentą (Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006, toliau – REACH reglamentas).

Rezultatai

- Patikrinta 130 gaminių:
  - 58 elektriniai žaislai su diskiniiais elementais / kitais elementais;
  - 34 elektriniai važiuojamieji žaislai;
  - 24 elektriniai žaislai su lazeriu / kitu šviesos šaltiniu;
  - 14 nuotolinio valdymo žaislų.
- 75% pavyzdžių (97) atitiko bandymų plano reikalavimus.
- 25% pavyzdžių (33) neatitiko bent vieno iš bandymų plano reikalavimų.
  - o Daugiausiai pavyzdžių, kurie neatitiko bent vieno iš bandymų plano reikalavimo, buvo iš nuotolinio valdymo žaislų (36%) ir elektrinių žaislų su diskiniiais elementais / kitais elementais (33%) kategorijų.

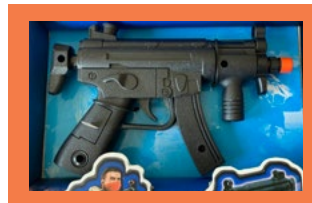
Pagrindinės rekomendacijos

Vartotojams

- Pirkti elektrinius žaislus iš patikimų mažmeninės prekybos kanalų.
- Ypatingą dėmesį skirti įspėjimams ir ženklams, kurie pateikiami kartu su gaminiiais.
- Atkreipti dėmesį į pavojus, susijusius su lengvai pasiekiamais diskiniiais elementais.

Ekonominės veiklos vykdytojams

- Rinkai teikti tik tuos gaminius, kurie atitinka visus teisinius reikalavimus, nurodytus Žaislų saugos direktyvoje (Direktyva 2009/48/EB, toliau – ŽSD), atitinkamame darniajame standarte, RoHS2 direktyvoje ir REACH reglamente.
- Atkreipti dėmesį į elektrinių žaislų įspėjimų, ženklų ir instrukcijų išsamumą bei tikslumą.
- Aiškiai informuoti vartotojus apie gaminių atšaukimą.

Išvados

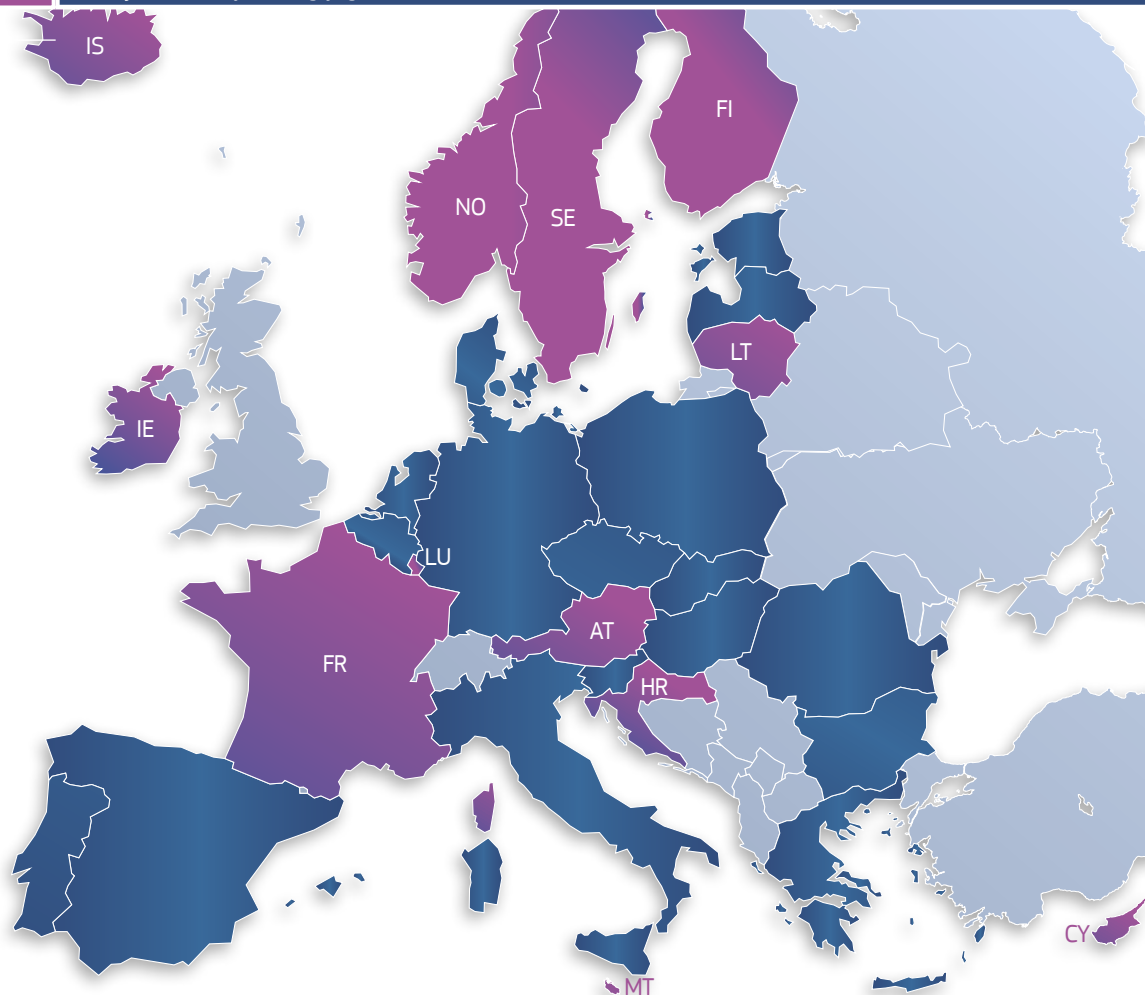
25% patikrintų pavyzdžių neatitiko atitinkamų reikalavimų. 43% pavyzdžių, patikrintų dėl švino ir kadmio pagal RoHS2 direktyvą, neatitiko reikalavimų. Reikia dėti daugiau pastangų siekiant apsaugoti ES vartotojus ir aplinką nuo bendrajai rinkai pateikiamų nesaugių elektrinių žaislų. RPI atlikti rizikos vertinimai parodė, kad 21 pavyzdys kelia rimtą pavojų, šeši – didelį pavojų ir vienas – vidutinio dydžio pavojų. Kaip viena iš pagrindinių priemonių, kurių buvo imtasi dėl reikalavimų neatitinkančių gaminių, penki gaminiai buvo atšaukti iš rinkos, dar 26 – pašalinti.

1. Veiklos apžvalga

1.1 Dalyvaujančios RPI

Kaip parodyta toliau pateiktame paveiksle, su elektrinių žaislų gaminiais susijusioje veikloje dalyvavo 15 RPI iš dešimties ES valstybių narių (toliau – VN) ir dviejų EEE šalių.

ŠALIS	RPI
Airija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos komisija
Austrija	Federalinė socialinių reikalų, sveikatos, priežiūros ir vartotojų apsaugos ministerija Austrijos sveikatos ir maisto saugos agentūra
Islandija	Būsto ir statybos tarnyba
Kipras	Vartotojų apsaugos tarnyba
Kroatija	Valstybinė inspekcija
Lietuva	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba
Liuksemburgas	Rinkos priežiūros departamentas
Malta	Maltos konkurencijos ir vartotojų reikalų tarnyba
Norvegija	Norvegijos civilinės saugos direktoratas
Prancūzija	Konkurencijos, vartotojų reikalų ir sukčiavimo kontrolės generalinis direktoratas Muitų ir netiesioginių mokesčių generalinis direktoratas
Suomija	Suomijos saugos ir cheminių medžiagų agentūra
Švedija	Nacionalinė elektros saugos valdyba Švedijos cheminių medžiagų agentūra

1.2 Gaminių sritis ir bandymo kriterijai

1.2.1 Gaminių sritis

RPI nustato žaislą, kurių bent viena funkcija priklauso nuo elektros energijos, veiklos apimtį, kai žaislas yra bet koks gaminytis, suprojektuotas ir skirtas vien tik arba ne vien tik žaisti vaikams iki 14 metų.

1 lentelė - Gaminių sritis

			
ELEKTRINIAI ŽAISLAI SU DISKINIAIS ELEMENTAIS / KITAIS ELEMENTAIS	ELEKTRINIAI VAŽIUOJAMIEJI ŽAISLAI	ELEKTRINIAI ŽAISLAI SU LAZERIU / KITU ŠVIESOS ŠALTINIU	NUOTOLINIO VALDYMŲ ŽAISLAI
Žaislai, kurie veikia tik naudojant keičiamų baterijų technologiją.	Žaislai, skirti vaikui važiuoti ir maitinami įkraunamųjų baterijų technologija.	Žaislai, skleidžiantys vaiko įjungiamą arba atsitiktinį šviesos šaltinį (visų pirma labai siauro bangos ilgio šviesos šaltinį – elektromagnetinę spinduliuotę), kad sukurtų vizualinį efektą.	Elektriniai žaislai, kurie valdomi nuotoliniu būdu laidine sąsaja ir kuriuose yra įkraunamųjų arba neįkraunamųjų baterijų.

1.2.2 Bandymo kriterijai

Į bandymų planą buvo įtraukti visų paimtų pavyzdžių mechaniniai ir elektriniai bandymai (remiantis EN 62115:2005 + A12:2015 ir EN 71-1:2014 + A1:2018 reikalavimais), cheminiai tyrimai dėl švino ir kadmio pagal RoHS2 direktyvą (šešių RPI prašymu šie tyrimai buvo atlikti 63 pavyzdžiams) ir cheminiai tyrimai dėl ftalatų kiekio pagal REACH reglamentą (dešimties RPI prašymu šie tyrimai buvo atlikti 61 pavyzdžiui).

Be laboratorinių tyrimų, RPI taip pat savo nacionalinėmis kalbomis patikrino gaminių pridėtus įspėjimus, ženklus ir instrukcijas. Techninis ekspertas parengė kontrolinį sąrašą su pagrindiniais reikalavimais, kad RPI galėtų pateikti papildomų rekomendacijų.

2. Gaminių atranka ir bandymas

2.1 Gaminių pavyzdžių pasiskirstymas

Gaminių atranka buvo vykdoma remiantis kiekvienos RPI atlikta išankstine atranka, atsižvelgiant į kiekvienos rinkos ypatumus.

Iš pradžių kiekviena RPI buvo pakviesta atrinkti dešimt gaminių, tačiau vėliau bendras pavyzdžių skaičius buvo pakoreguotas pagal kiekvienos RPI pajėgumus ir interesus. RPI pasirinko, kaip paskirstyti bendrą vertinamų pavyzdžių skaičių tarp keturių gaminių kategorijų ir ar imti pavyzdžius iš visų gaminių kategorijų, ar ne.

Kaip parodyta toliau esančioje lentelėje, iš viso buvo paimta ir patikrinta 130 pavyzdžių.

2 lentelė - Dalyvaujančių RPI paimtų pavyzdžių skaičius

ŠALIS	RPI	Elektriniai žaislai su diskinais elementais / kitais elementais	Elektriniai važiujamieji žaislai	Elektriniai žaislai su lazeriu ar kitu šviesos šaltiniu	Nuotolinio valdymo žaislai	Iš viso
Airija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos komisija	4	/	/	/	4
Austrija	Federalinė socialinių reikalų, sveikatos, priežiūros ir vartotojų apsaugos ministerija	4	3	3	/	10
	Austrijos sveikatos ir maisto saugos agentūra					
Islandija	Būsto ir statybos tarnyba	6	2	2	/	10
Kipras	Vartotojų apsaugos tarnyba	4	3	3	/	10
Kroatija	Valstybinė inspekcija	5	/	3	2	10
Lietuva	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba	5	1	/	4	10
Liuksemburgas	Rinkos priežiūros departamentas	1	3	3	3	10
Malta	Maltos konkurencijos ir vartotojų reikalų tarnyba	3	4	/	5	12
Norvegija	Norvegijos civilinės saugos direktoratas	4	5	/	/	9
Prancūzija	Konkurencijos, vartotojų reikalų ir sukčiavimo kontrolės generalinis direktoratas	5	3	5	/	13
	Muitų ir netiesioginių mokesčių generalinis direktoratas	/	/	1	/	1
Suomija	Suomijos saugos ir cheminių medžiagų agentūra	5	4	4	/	13
Švedija	Nacionalinė elektros saugos valdyba	/	6	/	/	6
	Švedijos cheminių medžiagų agentūra	12	/	/	/	12
Iš viso		58	34	24	14	130

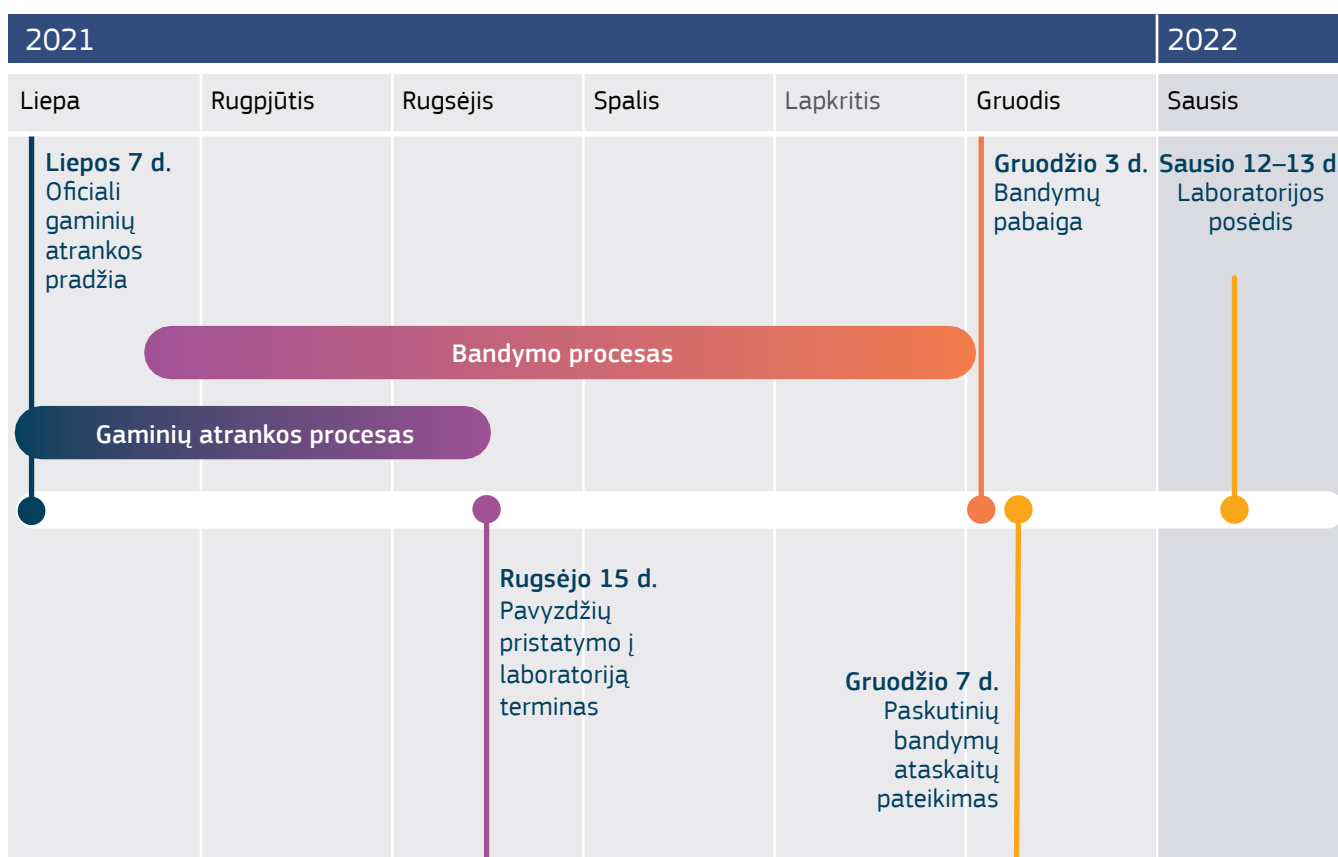
RPI pasirinko pageidaujamas atrankos kanalus ir ėmė gaminius ir iš internetinių, ir iš fizinių parduotuvių. Didžioji dalis pavyzdžių (72%) buvo paimta iš fizinių parduotuvių.

2.2 Bandymo procesas

Remiantis išsamiais dokumentų tyrimais, buvo nustatytos 73 akredituotos laboratorijos, esančios ES ir (arba) EEE. Projekto komanda parengė konkurso sąlygas ir pakvietė laboratorijas teikti savo pasiūlymus. RPI buvo pateikta aštuonių laboratorijų, kurios atsiliepė į kvietimą ir yra akredituotos atlikti tyrimus pagal visus pasirinktus standartus, techninio tinkamumo lyginamoji analizė ir finansiniai pasiūlymai. RPI pasirinko laboratoriją pagal techninį tinkamumą ir kainą (laikydamosi geriausio kainos ir kokybės santykio principo).

RPI turėjo du mėnesius pavyzdžiams paimti ir pristatyti į laboratoriją. Bandymo procesas vyko, kaip suplanuota, ir buvo užbaigtas 2021 m. gruodžio 3 d. Laboratorijos posėdis įvyko sausio 12–13 d. (mišriu formatu¹).

1 paveiklas - Gaminių atrankos ir bandymo proceso laiko juosta

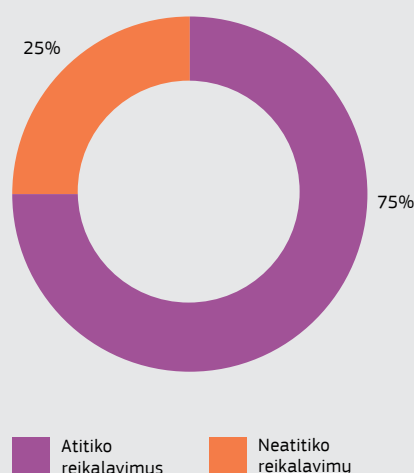
¹ Rangovo komandos nariai kartu su audiovizualine komanda buvo laboratorijoje, o RPI ir Europos Komisijos teisingumo ir vartotojų reikalų generalinio direktorato atstovai prisijungė per „Zoom“.

3. Bandymų rezultatai

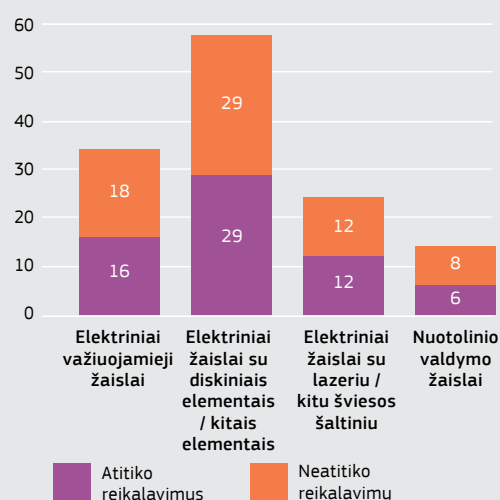
3.1 Bandymų rezultatų ir pagrindinių išvadų apžvalga

Kaip parodyta toliau pateiktoje diagramoje, 97 iš 130 laboratorijos patikrintų pavyzdžių atitiko galutiniame bandymų plane nustatytus reikalavimus. Likę 33 pavyzdžiai neatitiko bent vieno iš reikalavimų².

2 paveikslas - Bendri bandymų rezultatai (N=130)

3 paveikslas - Įspėjimų, ženklų ir instrukcijų patikrinimo rezultatai (N=130)

Remiantis tyrimų rezultatais, šiek tiek daugiau neatitiktųjų (26%) nustatyta žaisluose, skirtuose vyresniems nei 36 mėnesių vaikams, palyginti su žaislais, skirtais vaikams iki 36 mėnesių (20%).

Nuotolinio valdymo žaislų kategorijoje pateikta daugiausia pavyzdžių, kurie neatitiko bent vieno iš atitinkamų reikalavimų (36%). Nuo jų nedaug atsiliko elektriniai žaislai su diskiniiais

elementais / kitais elementais (33%). Žaislų su diskiniiais elementais / kitais elementais atveju pavyzdžių, skirtų vaikams nuo 36 mėnesių, neatitikties lygis buvo didesnis (37%), palyginti su žaislais, skirtais vaikams iki 36 mėnesių (16%).

RPI patikrino įspėjimus, ženklus ir instrukcijas savo nacionalinėmis kalbomis. Reikalavimų neatitiko 52% pavyzdžių.

² Į šiuos rezultatus neįtraukiami punktai dėl įspėjimų, ženklų ir instrukcijų (juos vertino RPI).

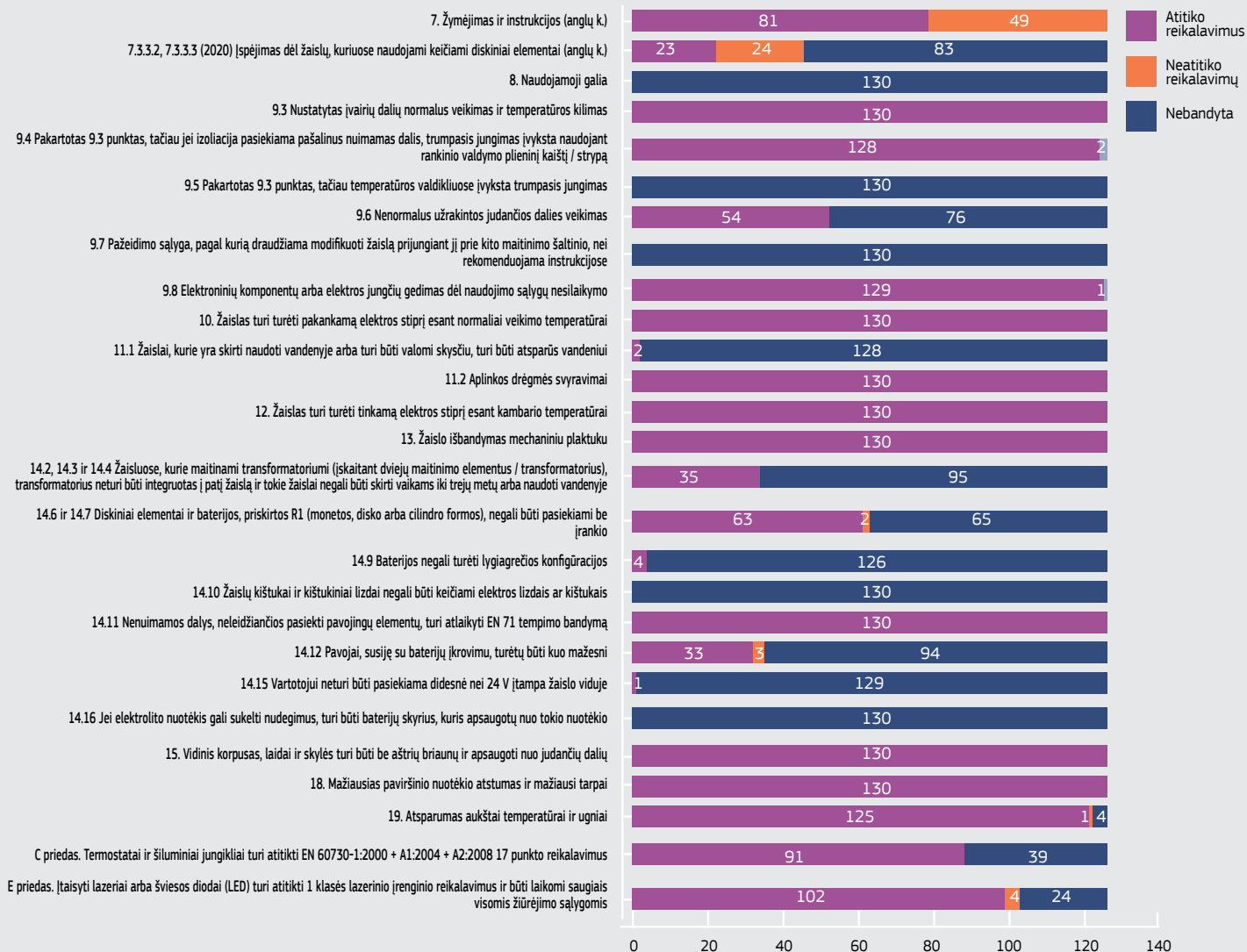

3.2 Rezultatai pagal bandymo tipą

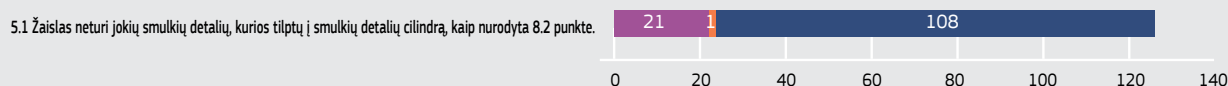
Daugiausia tyrimų buvo atlikta dėl švino ir kadmio pagal RoHS2 direktyvą (43%), tiriant pavyzdžius, kurie neatitiko bent vieno iš reikalavimų. Toliau pagal atliktų tyrimų skaičių ėjo cheminiai tyrimai dėl ftalatų pagal REACH reglamentą (11%) ir elektriniai ir (arba) mechaniniai bandymai (8%). Bandymų rezultatai pagal kiekvieną punktą yra iliustruojami toliau pateiktose diagramose.

Elektriniai ir (arba) mechaniniai bandymai

4 paveikslas - Bandymų rezultatai pagal kiekvieną EN 62115:2005 + A12:2015 punktą (N=130)

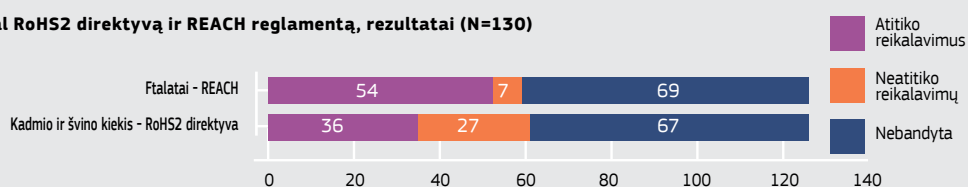

5 paveikslas - Bandymų rezultatai pagal kiekvieną EN 71-1:2014 + A1:2018 dėl smulkių detalių punktą (N=130)

Cheminiai tyrimai

6 paveikslas - Cheminių tyrimų, atliktų pagal RoHS2 direktyvą ir REACH reglamentą, rezultatai (N=130)

3.3 Rezultatai pagal mažmeninės prekybos kanalą

Didžioji dalis pavyzdžių (72%) buvo paimta iš fizinių parduotuvių. Iš internetinių parduotuvių paimtų elektrinių žaislų, kurie neatitiko bent vieno iš atitinkamų reikalavimų, dalis buvo gerokai didesnė (47%) nei paimtų iš fizinių parduotuvių (17%).

3.4 Bandymų rezultatų išvados

Patikrintuose pavyzdžiuose buvo nustatytas ir mechaninis / elektrinis, ir cheminis pavojus. Tačiau cheminių reikalavimų neatitikties atvejai buvo daug dažnesni nei mechaninių / elektrinių.

Cheminiai pavojai

Nerimą kelia tai, kad atitinkamų reikalavimų neatitiko 43% pavyzdžių, patikrintų pagal RoHS2 direktyvą. Per didelis pavojingų medžiagų – švino ir kadmio – kiekis kelia pavojų aplinkai, kai elektrinis žaislas perdirbamas.

Pavojai, susiję su mechanine ir (arba) elektros sauga

Su elektros ir mechanine sauga susijusių neatitikties atvejų mažiau, tačiau nustatyta tam tikrų pavojų.

- **Lengvai pasiekiami diskiniai elementai.** Šios nedidelės baterijos yra labai pavojingos vaikams, nes gali įstrigti svarbioje vaiko anatomijos dalyje. Visų pirma šarminiai nudegimai per kelias minutes gali sukelti daugybę audinių sužalojimų: gleivinės eroziją, opą ir net gilius stemplės ir skrandžio gleivinės nudegimus.
- **Šviesos diodų (LED) lazeriai, viršijantys leistinos spinduliuotės ribinę vertę (AEL).** Įtaisyti lazeriai arba šviesos diodai turi atitikti 1 klasės lazerinio įrenginio reikalavimus ir būti optiškai saugūs visomis žiūrėjimo sąlygomis. Tokia šviesa ypač kenkia vaikams.
- **Žaislai, kuriuos vaikas gali naudoti įjungus į elektros tinklą.** Žaidžiant su žaislu, kai jis įjungtas į elektros tinklą, gali padidėti rizika sugadinti kištuką ir kištukinį lizdą, o vaikui gali kilti kitas rimtas pavojus.

Pakuotė, įspėjimai, ženklai ir instrukcijos

Daugiau nei pusė pavyzdžių (52%) neatitiko ženklinimo ir instrukcijų reikalavimų. Saugos nurodymai yra būtini, kad elektrinius žaislus būtų galima saugiai naudoti ir prižiūrėti. Prie daugelio gaminių buvo pateikta neišsami arba netiksli informacija, o kai kurie buvo parduodami be įspėjimų dėl baterijų.

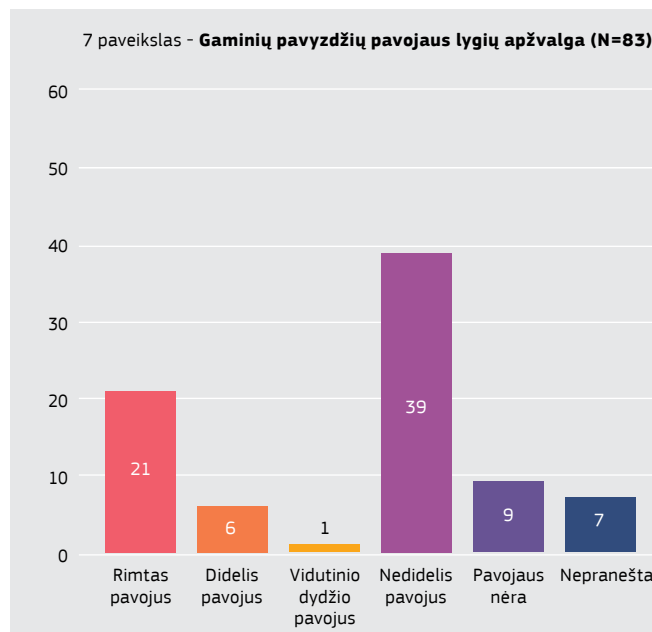

4. Rizikos vertinimas ir priemonės

4.1 Rizikos vertinimo rezultatai

Remiantis ŽSD, Sąjungos rinkai pateikti žaislai turi atitikti šioje direktyvoje nustatytus esminius saugos reikalavimus. Visų pirma žaislai neturi kelti pavojaus naudotojų ar trečiųjų asmenų saugai arba sveikatai, kai jie naudojami pagal paskirtį arba kitu numanomu būdu. Vertinant, ar gaminys kelia pavojų, turi būti remiamasi Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2019/417³ (toliau – RAPEX gairės). Rizikos vertinimo tikslais RPI naudojosi Europos Komisijos rizikos vertinimo gairių (toliau – RVG) priemonė⁴.

7 paveiksle pavaizduoti reikalavimų neatitinkančių pavyzdžių pavojaus lygiai (remiantis RPI atliktais rizikos vertinimais).

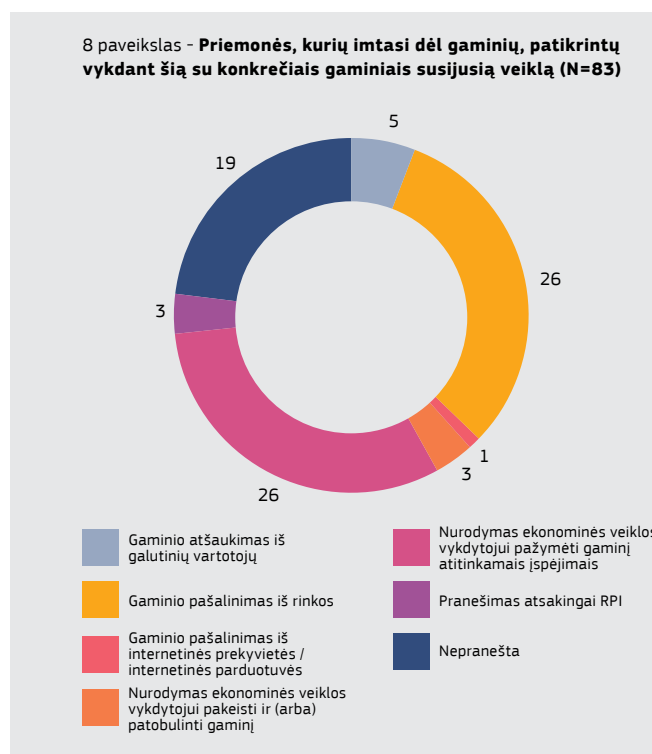

4.2 Taisomosios priemonės, kurių imtasi patikrintų gaminių atžvilgiu

Remdamosi bandymų rezultatais ir atliktais rizikos vertinimais, RPI nusprendžia, kokių taisomųjų priemonių reikia imtis dėl gaminių, kurie neatitinka ES teisės aktų ir (arba) taikomų standartų, kad pavojingi gaminiai nepatektų į bendrąją rinką. 8 paveiksle parodytos pagrindinės priemonės, kurių buvo imtasi.

Be to, nustatčius rimtą pavojų, RPI privalo pateikti pranešimą „Saugos vartuose“ (pagal DBGS 12 straipsnio 1 dalį⁵). RAPEX gairėse⁶ taip pat rekomenduojama pranešti apie priemones, kurių imtasi dėl gaminių, keliančių ne tokį didelį pavojų.

Atlikus veiksmus, kuriuos paskatino bendra bandymų kampanija, pranešimai „Saugos vartuose“ buvo pateikti dėl 22 gaminių, dar vieno pranešimo laukiama.

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0417&from=LT>

⁴ <https://ec.europa.eu/rag/#/screen/home>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0095>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=LEGISSUM%3A4390682>

5. Išvados ir rekomendacijos

5.1 Išvados

Iš viso 25% patikrintų pavyzdžių neatitiko galiojančių standartų reikalavimų. Nuotolinio valdymo žaislų ir elektrinių žaislų su diskiniiais elementais / kitais elementais kategorijose nustatyta daugiausia pavyzdžių, kurie neatitiko bent vieno iš atitinkamų reikalavimų: atitinkamai 36 ir 33%.

Iš bandymų rezultatų matyti, kad 43% paimtų elektrinių žaislų pavyzdžių neatitiko RoHS2 direktyvos reikalavimų dėl švino ir kadmio. Nors pavojingos medžiagos nekelia tiesioginio pavojaus vaikui, jos kenkia aplinkai.

Be to, 52% pavyzdžių neatitiko įspėjimų, ženklavimo ir instrukcijų reikalavimų.

RPI, remdamosi šios su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos rezultatais, „Saugos vartuose“ pateikė 22 pranešimus (vieno pranešimo dar laukiama) ir ekonominės veiklos vykdytojams nurodė pašalinti gaminius iš rinkos arba juos atšaukti, jei buvo įvertinta, kad jie kelia rimtą, didelį ar vidutinio dydžio pavojų.

5.2 Rekomendacijos suinteresuotosioms šalims

Šios rekomendacijos yra paremtos bandymo proceso rezultatais ir RPI diskusijomis projekto metu.

Vartotojams

Pirkite elektrinius žaislus iš patikimų mažmeninės prekybos kanalų.

Pirkite elektrinius žaislus iš įsitvirtinusių ir gerai žinomų mažmenininkų. Jie padės išspręsti visas su jūsų pirkiniais susijusias problemas. Jei perkate internetu, patikrinkite pardavėjo tapatybę ir atsiliepimus apie pardavėjo jau parduotas prekes – ar juose minimi saugos trūkumai?

Įspėjimai, ženklai ir instrukcijos. Ypatingą dėmesį skirti įspėjimams ir ženkliams, kurie pateikiami kartu su gaminiais. Ar yra CE ženklas? Ar aiškiai pažymėta, kokiam amžiui žaislas skirtas? Ar ant žaislo nurodytas kontaktinis asmuo ir adresas ES? Ar yra kokių nors įspėjimų nurodymų, kurių reiktų laikytis? Ar žaislą reikia prižiūrėti? Ar elektrinį žaislą galima naudoti lauke arba drėgnomis sąlygomis?

Atkreipti dėmesį į pavojus, susijusius su lengvai pasiekiamais diskiniiais elementais. Atkreipkite dėmesį, kad daugelis vaikams skirtų žaislų yra maitinami diskiniiais elementais arba šie elementai juose naudojami, todėl galimi sunkūs ir gyvybei pavojingi sužalojimai⁷. Reguliariai tikrinkite savo vaiko elektrinio žaislo būklę. Ar jis pažeistas? Ar vaikas gali pasiekti elementus?

Europos ir nacionalinėms institucijoms

Stebėti elektrinius žaislus. 43% atrinktų ir šioje veikloje patikrintų gaminių neatitiko RoHS2 direktyvos reikalavimų, o 52% – įspėjimų, ženklavimo ir instrukcijų reikalavimų, todėl elektrinius žaislus reikia atidžiai stebėti. Papildomi bandymai ir reguliarus įspėjimų, ženklų ir instrukcijų tikrinimas gali sumažinti nesaugių elektrinių žaislų skaičių rinkoje.

Sutelkti rinkos priežiūros veiklą į internetu

parduodamus elektrinius žaislus. Dinamiškoje ir laisvos prieigos internetinėje rinkoje padaugėjo oportunistinių ekonominės veiklos vykdytojų. Iš internetinių parduotuvių paimtų ir patikrintų elektrinių žaislų, kurie neatitiko bent vieno iš atitinkamų reikalavimų, dalis buvo gerokai didesnė (47%) nei paimtų iš fizinių parduotuvių (17%).

Ekonominės veiklos vykdytojams

Įspėjimai, ženklai ir instrukcijos. Ypatingą dėmesį skirkite įspėjimams ir ženkliams, kurie pateikiami kartu su elektriniais žaislais. Jie turėtų būti pateikiami pardavimo šalies nacionalinėmis kalbomis. Ant elektrinio žaislo turi būti pateikta ši informacija: gamintojo ir importuotojo pavadinimai bei atsakingo asmens ES vardas ir pavardė, informacija, užtikrinanti, kad gaminį galima identifikuoti ir atsekti, ir tinkami įspėjimai bei saugos informacija apie saugų žaislo naudojimą.

Atkreipti dėmesį į savo įsipareigojimus pagal

galiojančius teisės aktus. Imkitės visų būtinų atsargumo priemonių, kad gaminiai atitiktų visus ŽSD reikalavimus. EN 62115 dėl elektrinių žaislų saugos, RoHS2 direktyvoje ir REACH reglamente pateikiami patikimi techniniai sprendimai, kuriais gamintojai gali vadovautis kurdami ir gamindami gaminį, kad parodytų, jog jie atitinka privalomus teisinius reikalavimus.

Apie incidentus pranešti kompetentingai institucijai.

Jei žaislas kelia pavojų saugai, ekonominės veiklos vykdytojai turi teisinę pareigą nedelsiant informuoti valstybės narės, kurioje žaislas buvo tiekiamas, kompetentingą nacionalinę instituciją.

Atšaukimas. Aiškiai informuokite vartotojus, kaip jie gaus informaciją apie galimą gaminio atšaukimą. Pasirūpinkite, kad pranešimai apie atšaukimą būtų aiškūs ir prieinami, visada nurodykite gaminio keliamus pavojus. Reguliariai stebėkite atšaukimo poveikį ir atitinkamai koreguokite strategiją.

1. Kas yra CASP?

Koordinuotos gaminių saugos veiklos (toliau – CASP) sudaro sąlygas visoms ES ir (arba) EEE šalių rinkos priežiūros institucijoms (toliau – RPI) bendradarbiauti ir didinti bendrajai rinkai teikiamų gaminių saugą.

Vykdam **su konkrečiais gaminiais susijusią veiklą** tikrinami įvairūs gaminiai, kurie gali kelti pavojų vartotojams. Gaminius atrenka ir jų pavyzdžius paima dalyvaujančios RPI. Jie tikrinami pagal bendrai sutartą bandymų planą.

Horizontalioji veikla (toliau – HV) sudaro sąlygas RPI keistis idėjomis ir geriausia praktika. Vadovaujant techniniam ekspertui, kuriami bendri rinkos priežiūros metodai, procedūros ir praktinės priemonės.

Mišri veikla palengvina horizontalias diskusijas ir apima bandymų kampanijas. Rezultatai naudojami bendriems metodams ir metodikoms kurti.

Projektą „CASP 2021“ sudaro penkios su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos, trys HV ir viena mišri veikla. Jas per Teisingumo ir vartotojų reikalų GD organizuotas konsultacijas iš anksto atrinko dalyvaujančios RPI.

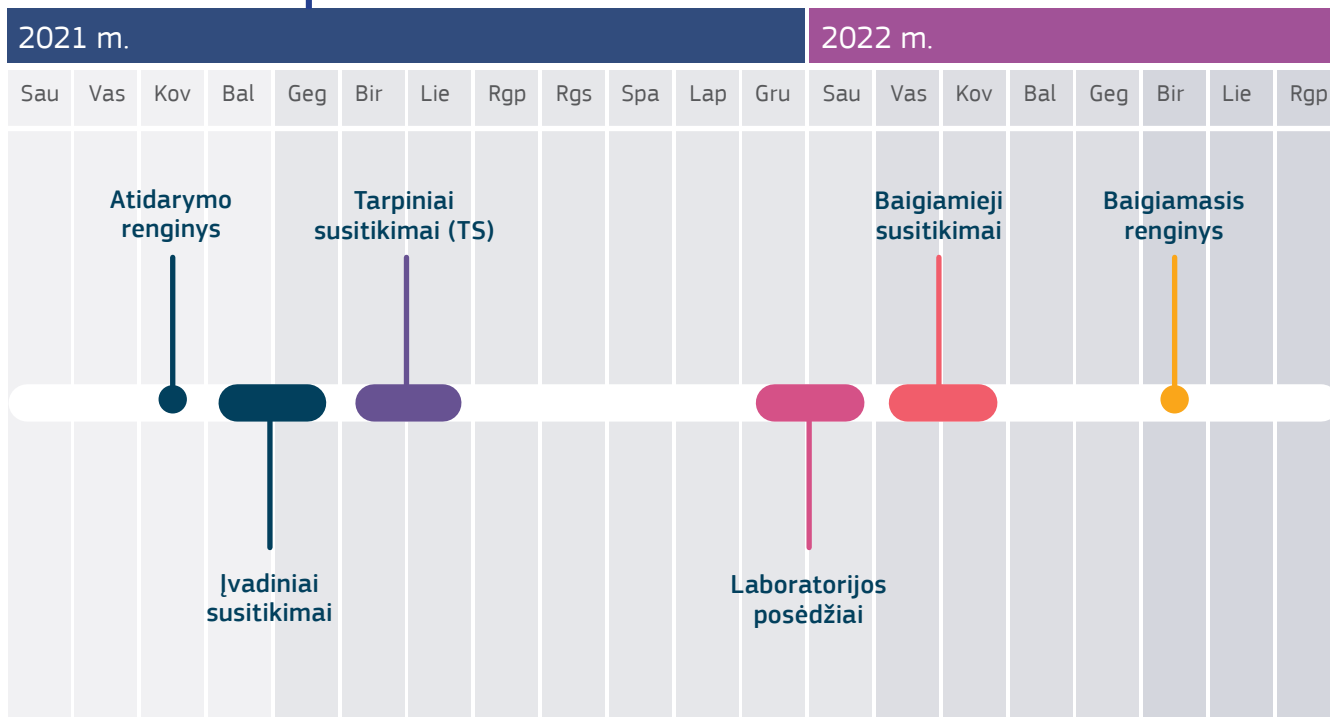
Su konkrečiais gaminiais susijusi veikla

Vaidmenys ir atsakomybė

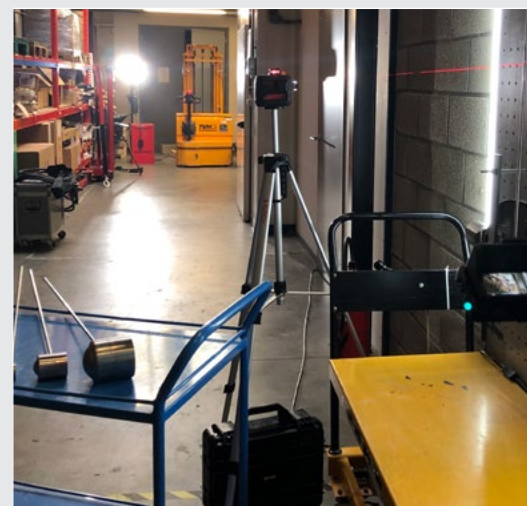

2. Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos darbo planas

Nuolatinė vidinė komunikacija per platformą „Wiki Confluence“

PRADŽIA	GAMINIŲ ATRANKA IR BANDYMAS	ATASKAITŲ TEIKIMAS	IŠORINĖ KOMUNIKACIJA
Dokumentų tyrimas	Laboratorijos atrankos konkursas	Rizikos vertinimas	Komunikacijos priemonių rinkinio kūrimas
Aprėpties apklausos	Laboratorijos atranka ir sutarties sudarymas	RPI priimtų priemonių suderinimas	Komunikacinių pranešimų kūrimas
Bandymų ir gaminių atrankos plano projektas	Gaminių atranka ir transportavimas	Galutinių ataskaitų projektų rengimas	Komunikacijos kampanijos pradžia
Laboratorių nustatymas	Bandymo procesas ir bandymų ataskaitos	Gaminių pavyzdžių šalinimas arba gražinimas RPI	Poveikio vertinimas

3. Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos priemonės ir procesai

EUROPOS KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Europos Komisija neatsako už bet kokius su pakartotiniu naudojimu susijusius padarinius.

© Europos Sąjunga, 2022

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).
Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, gali reikėti gauti atitinkamų teisių turėtojų leidimą.

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje Europa:
https://europa.eu/european-union/index_lt

Europos Sąjungos
leidinių biuras

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022

PDF ISBN 978-92-76-51871-6 doi:10.2838/37725 DS-01-22-323-LT-N